

Số: 12/2025/QĐST-DS

Biên Hòa, ngày 29 tháng 4 năm 2025

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ BIÊN HÒA

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

- Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Đinh Trần Ngọc Phương Trang.
- Thư ký phiên họp: Bà Nguyễn Thị Hồng Nhi - Thư ký Tòa án.
- Đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa tham gia phiên họp: Bà Nguyễn Thị Đông - Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 4 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, tỉnh Đồng Nai, mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 1306/2024/TLST-VDS ngày 25 tháng 12 năm 2024 về việc “*Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự*”, theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự sơ thẩm số 754/2025/QĐST-VDS ngày 16 tháng 4 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau:

- Người yêu cầu giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1967.
Địa chỉ: 2, khu phố H, phường T, TP ., tỉnh Đồng Nai.

- Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan:

1/ Ông Nguyễn Thanh T, sinh năm 1984.

2/ Bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1959.

3/ Bà Nguyễn Thị Ngọc P, sinh năm 1977.

4/ Bà Nguyễn Thị Ngọc D, sinh năm 1979.

Cùng địa chỉ: 21/13, khu phố H, phường T, TP ., tỉnh Đồng Nai.

(Bà L, bà H, bà P, bà D có đơn xin vắng mặt, ông T vắng mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ

- Theo đơn yêu cầu và quá trình giải quyết vụ án, người yêu cầu giải quyết việc dân sự bà Nguyễn Thị L trình bày:

Cha mẹ bà là ông Nguyễn Văn Đ, sinh năm 1937, chết năm 2010 và bà Lại Thị B, sinh năm 1940, chết năm 2024. Cha mẹ bà có tổng cộng 05 người con là bà Nguyễn Thị H, sinh năm 1959; bà Nguyễn Thị L, sinh năm 1967; bà Nguyễn Thị Ngọc P, sinh năm 1977; bà Nguyễn Thị Ngọc D, sinh năm 1979 và ông Nguyễn Thanh T, sinh năm 1984. Ngoài ra cha mẹ bà không còn người con riêng, con nuôi nào khác.

Ông T từ nhỏ đã phát triển chậm hơn những trẻ cùng lứa tuổi, chậm biết đi, chậm biết nói, nói chuyện được những câu đơn giản, không đi học được,

không biết chữ, mọi sinh hoạt cá nhân đều do người khác làm thay. Ông T không có vợ con, cha mẹ của đã chết nên hiện nay bà là người trực tiếp chăm sóc cho ông T. Gia đình đã đưa ông T đi khám sức khỏe tâm thần tại Bệnh viện T1 với chẩn đoán: chậm phát triển tâm thần nặng. Do đó, bà L có yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Do bận đi làm nên bà xin vắng mặt trong toàn bộ quá trình giải quyết vụ việc.

- Theo bản trình bày ý kiến ngày 13/4/2025 của những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan bà Nguyễn Thị H, bà Nguyễn Thị Ngọc P, bà Nguyễn Thị Ngọc D trình bày:

Thống nhất với mọi ý kiến, yêu cầu của bà L trong vụ việc. Do bận đi làm nên bà huệ, bà P, bà D xin vắng mặt trong toàn bộ quá trình giải quyết vụ việc.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa nhận định:

[1] Về quan hệ pháp luật: Bà Nguyễn Thị L yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Thanh T mất năng lực hành vi dân sự, nên quan hệ pháp luật được xác định là “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự”, quy định tại khoản 1 Điều 27 Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Bà Nguyễn Thị L yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Thanh T mất năng lực hành vi dân sự, hiện ông T đăng ký thường trú tại địa chỉ: 2, khu phố H, phường T, TP ., tỉnh Đồng Nai. Do đó, vụ việc thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa, theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35 và điểm a khoản 2 Điều 39 Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Về nội dung: Bà Nguyễn Thị L là chị ruột của ông Nguyễn Thanh T. Cha mẹ ruột của bà và ông T đã chết, ông T không có vợ con. Ông T từ nhỏ đã phát triển chậm hơn những trẻ cùng lứa tuổi, chậm biết đi, chậm biết nói, nói chuyện được những câu đơn giản, không đi học được, không biết chữ, mọi sinh hoạt cá nhân đều do người khác làm thay. Gia đình đã đưa ông T đi khám sức khỏe tâm thần tại Bệnh viện T1 với chẩn đoán: chậm phát triển tâm thần nặng. Do đó, bà L có yêu cầu Tòa án tuyên bố ông Nguyễn Thanh T là người mất năng lực hành vi dân sự

Ngày 08 tháng 01 năm 2025, Tòa án nhân dân thành phố Biên Hòa ban hành Quyết định trưng cầu giám định về năng lực nhận thức, làm chủ hành vi đối với ông Nguyễn Thanh T tại Viện pháp y tâm thần Trung ương B1. Ngày 02/4/2025, Viện pháp y tâm thần Trung ương B1 đã tiến hành giám định pháp y tâm thần đối với ông Nguyễn Thanh T. Tại Kết luận Giám định pháp y tâm thần số 63/KL-VPYTW ngày 11 tháng 4 năm 2025 của Viện pháp y tâm thần Trung ương B1, đã kết luận như sau:

- Về Y học: Tại thời điểm giám định đối tượng bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72.

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Với nhận định trên, xét thấy việc bà Nguyễn Thị L có đơn yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Thanh T mất năng lực hành vi dân sự là có căn cứ, nên được chấp nhận.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị L phải chịu 300.000 đồng lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự.

[5] Ý kiến của đại diện Viện kiểm sát nhân dân thành phố Biên Hòa:

Về việc tuân thủ quy định của Thẩm phán, thư ký; việc chấp hành pháp luật của người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là đúng quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Về nội dung:

Xét thấy: Theo quy định tại Khoản 1 Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015 quy định: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”.

Tại Kết luận giám định Pháp y tâm thần số 63/KL-VPYTW ngày 11 tháng 4 năm 2025 của Viện Pháp y tâm thần Trung ương B1 đối với ông Nguyễn Thanh T thể hiện:

- Về y học: Tại thời điểm giám định đối tượng bị bệnh: Chậm phát triển tâm thần nặng. Theo phân loại bệnh quốc tế lần thứ 10 năm 1992, bệnh có mã số F72.

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Hiện nay, đối tượng mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Như vậy, áp dụng quy định trên có đủ căn cứ để chấp nhận yêu cầu của bà Nguyễn Thị L về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Thanh T là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí: Bà Nguyễn Thị L phải chịu lệ phí việc dân sự sơ thẩm theo quy định pháp luật.

Quan điểm của đại diện Viện kiểm sát thành phố B phù hợp với các chứng cứ, tài liệu có trong hồ sơ vụ án đã được xem xét tại phiên họp, nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH

Căn cứ khoản 1 Điều 27, điểm a khoản 2 Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 367, Điều 369, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 377 và Điều 378 Bộ luật Tố tụng Dân sự;

Áp dụng Điều 23; Điều 47; Điều 48; Điều 49; Điều 53; Điều 54; Điều 57; khoản 2 Điều 58 và khoản 2 Điều 59 Bộ luật Dân sự năm 2015; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án.

1. Chấp nhận đơn yêu cầu của bà Nguyễn Thị L về việc yêu cầu tuyên bố ông Nguyễn Thanh T là người mất năng lực hành vi dân sự.

2. Tuyên bố ông Nguyễn Thanh T, sinh năm 1984, địa chỉ: 2, khu phố H, phường T, TP ., tỉnh Đồng Nai là người mất năng lực hành vi dân sự.

3. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Bà Nguyễn Thị L phải chịu 300.000đồng (Ba trăm nghìn đồng) lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự, được trừ vào tiền tạm ứng lệ phí do bà Nguyễn Thị L đã nộp 300.000 đồng (Ba trăm nghìn đồng) theo biên lai số 0005180 ngày 19/12/2024 của Chi cục Thi hành án dân sự thành phố Biên Hòa. Bà Nguyễn Thị L đã nộp đủ lệ phí.

4. Bà Nguyễn Thị L, bà Nguyễn Thị H, bà Nguyễn Thị Ngọc P, bà Nguyễn Thị Ngọc D có quyền kháng cáo trong thời hạn 10 (Mười) ngày kể từ ngày nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định được niêm yết hợp lệ. Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

Nơi nhận:

- TAND tỉnh Đồng Nai;
- VKSND TP. Biên Hòa;
- Chi cục THADS TP. Biên Hòa;
- Các đương sự;
- Lưu.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Đinh Trần Ngọc Phương Trang